

dette Punkt. Det synes jo imidlertid, som Lovforslaget nu ligger for, at der ikke er megen Sandsynlighed for, at der overhovedet kommer nogen Lov ud deraf. Dersom man havde holdt sig til de Bidrag, der tidligere ere blevne ydede til saadanne private Baner, omtrent 10 pCt. af Anlægskapitalen, havde man kunnet holde sig inden for saa bestemte Summer, at der vilde være mindre Betænkning ved som hidtil at yde dem af de løbende Statsindtægter, men netop naar man kommer op til saa store Beløb, som der efter Forslaget, og end mere efter Udvalgets Forslag, er Tale om, vil det være temmelig betænkligt vedblivende at dække dem af de løbende Afgifter, og saa bliver Laaneparagraffen, § 8, saa meget mere nødvendig. Jeg ser ikke rettere, end at Udvalgets Forslag gør det endnu mere nødvendigt at holde paa § 8, og naar et Mindretal slutter sin Betænkning med at sige, at naar § 8 bliver vedtaget, vil det stemme for at nægte Sagens Overgang til tredje Behandling, vil jeg for mit Vedkommende sige, at naar § 8 ikke bliver vedtaget, kan jeg ikke stemme for Lovforslagets videre Fremme.

Jens Buss: Jeg ønsker kun at gøre nogle korte Bemærkninger. Det Mindretal, jeg tilhører i dette Udvalg, har i Betænkningen udsærligt motiveret vort Standpunkt, og vi have blandt andet ogsaa udtalt, at vi ganske vist ikke have noget imod, om der kunde opnaas Enighed om Udførelsen af visse almindelige Regler paa Betingelse af, at Staten traadte til og støttede det private Initiativ, vi ville ikke principielt være derimod, hvis der virkelig kunde findes saadanne Regler. En indgaaende Drøftelse af Lovforslaget med tilhørende Vædringsforslag, skal jeg ikke komme ind paa, men det forekommer mig rigtigst, at Hovedslaget maa staa om §§ 1 og 8. Det forekommer mig, at den højtærede Minister har fuldkommen Ret i sin Kritik af Vædringsforslaget Nr. 6; naar Underændringen Nr. 7 ikke vedtages, forekommer det mig, at denne Kritik er fuldkommen rigtig og berettiget. Naar jeg f. Eks. tænker paa den Egn, jeg er fra, og tænker paa, hvorledes et saadant Lovforslag vilde virke, skal jeg blot nævne to ganske korte Eksempler. Naar der f. Eks. var Tale om

at bygge en Bane fra Aarhus til Odder-Hou, som gaar langs med Havet, saa skulde man virkelig antage, at det var en af de Baner, der maatte komme ind under dette, og ingen kunde have noget at sige dertil. Men i samme Øjeblik Forslaget kom frem, vilde Horsens Kommune med et vist Stik af Ret komme og sige: Vi kunne ikke tillade, at en saadan Bane bygges til Hou, det vil tage en Del af det højlige Hads Herred fra os. I lige Maade er der i min Egn projekteret en Bane fra Horsens til Brædstrup; Brædstrup ligger 3 Mil fra Silkeborg og 3 Mil fra Horsens. Det skulde synes, naar et saadant Projekt kom frem, at ingen kunde have noget derimod, men jeg er dog overbevist om, at Silkeborg Kommune vil sige: Hidtil har Forholdet været det, at Landmændene i Omegnen havde lige nær til Koopmanns store Svineslagteri i Silkeborg og til Horsens, men kommer der Bane fra Brædstrup til Horsens, vil naturligvis en Del af Bønderne med deres Varer tage til Horsens og derved staae Silkeborg og saa fremdeles. Det forekommer mig derfor, at det aabneste og loyaleste i dette Tilfælde er at sige, at § 1 udgaa, der vil maatte ikke være et af 99 Tilfælde, hvor Vædringsforslaget Nr. 6 vil komme til Anvendelse, vel at mærke, naar Underændringen ikke vedtages, og den ville de Herrer jo ikke stemme for. Jeg vil ikke være med til i Særdeleshed at give denne Regering en saa udstrakt Bemyndigelse, men jeg vil heller ikke gøre det i Almindelighed lige over for nogen Regering. Hvorfor skal Rigsdagen afstaa sin Ret paa et meget vigtigt og stort økonomisk Anliggende at optræde og virke som Lovgivningsfaktor uden nogen som helst Hæmsko? Derfor er det, at det Mindretal, jeg tilhører i dette Udvalg, har anset det for det mest aabne og loyale at sige lige rent ud, at § 1 skal udgaa, fordi det forekommer os, at skal denne Vædring Nr. 6 vedtages, som den her foreligger, saa vil den egentlig komme til at virke akkurat som § 1, der er lidt mere Snak ved det, det er det hele. Det er ikke, fordi jeg paa nogen Maade vil insinuere noget imod denne Vædrings Form; nej jeg mener kun, at dens Realitet vil blive, som jeg sagde. — § 8 er ligeledes en meget væsentlig Bestem-